

'ซูโจ โบบุญ' ตึกตาพูดได้

สื่อป้องกันล่องละเมิดทางเพศ

“ห้ามจับหนูนะ”
“เอามือของคุณออกไปจากหน้าอกหนู”
“ห้ามจับน้องหนูของหนูนะ”
“เอามือของคุณออกไปจากขาหนู”
“ห้ามจับกันของผม”

เสียงที่ออกมาจาก “น้องซูโจ” และ “น้องโบบุญ” ตึกตาเด็กชายและหญิง เมื่อเราจับไปที่ ปาก หน้าอก อวัยวะเพศ ต้นขา และก้น เป็นหนึ่งในสื่อการให้ความรู้เรื่องการดูแลและระมัดระวังตัวจากการล่วงละเมิดทางเพศสำหรับเด็ก ซึ่งเป็นผลงานของ **คุณอรริสา โพธิ์ชัยสาร** มหาบัณฑิตคณะสาธารณสุขศาสตร์ ม.มหิดล

ประเทศไทยพบการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กเพิ่มมากขึ้นทุกปี สถิติของกระทรวงสาธารณสุขตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2558 พบว่ามีเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศประมาณ 5,000 คนต่อปี ซึ่งการถูกล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็กที่พบมากที่สุด คือ การสัมผัสทางเพศที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การลวนลาม การ

ให้จับอวัยวะเพศของผู้ล่วงละเมิดและการลูบคลำร่างกายของเด็ก โดยผู้ที่กระทำกับเด็กกว่าร้อยละ 93 เป็นคนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็ก ทั้งคนในครอบครัว และคนที่เด็กรู้จักไว้วางใจ ทำให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อร่างกายจิตใจ สุขภาพ และการดำรงชีวิต นำไปสู่การตกอยู่ในภาวะซึมเศร้า การแสดงออกทางเพศอย่างไม่เหมาะสม ไม่ยอมรับนับถือตัวเอง

คุณอรริสา กล่าวว่า การล่วงละเมิดทางเพศในเด็กเป็นปัญหาสำคัญของสาธารณสุขในระดับโลกและประเทศไทย จากการวิจัยพบว่า การป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็กตอนต้นที่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี เพราะเด็กวัยนี้เริ่มสนใจเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ รอบตัว รู้จักสังเกตเห็นความแตกต่าง และสามารถคิดเปรียบเทียบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ได้ จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่าเด็กมีความรู้เกี่ยวกับอันตรายทางเพศเบื้องต้น เช่น ไม่ควรไปไหนกับคนแปลกหน้า แต่เด็ก

ยังขาดทักษะในการเอาตัวรอดหรือปฏิเสธเมื่อเกิดสถานการณ์ที่เสี่ยง

นี่จึงเป็นแนวคิดในการพัฒนา สื่อ SYN-GO (“Say Yes! Say No! and Go away”) หรือ “ตึกตาพูดได้” เพื่อใช้ในการสอนป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กที่บุคคลทั่วไปใช้

งานได้ ซึ่งประกอบด้วย 1) หนังสือเล่าเรื่อง “อย่าจับหนูนะ” ที่ออกแบบโดยอ้างอิงเนื้อหาจากหลักสูตรการเรียนการสอนตามมาตรฐานในรายวิชาสุขศึกษา เนื้อหาที่สอดคล้อง ได้แก่ หัวข้อร่างกายของฉันทัน และวิธีหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การถูกล่วงละเมิดทางเพศ และเพิ่มเนื้อหาทักษะที่สำคัญในการกระทำพฤติกรรมป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก ที่พบจากการทบทวนวรรณกรรมและศึกษานำร่อง ได้แก่ การแยกแยะสัมผัสที่ปลอดภัย

และไม่ปลอดภัย การปฏิเสธเมื่อได้รับสัมผัสที่ไม่ปลอดภัย และการขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่เมื่อได้รับสัมผัสที่ไม่ปลอดภัย

และ 2) ตึกตาบุรุษเด็กหญิง (ซูใจ) และเด็กชาย (โบบุญ) ที่สามารถส่งเสียงได้เมื่อถูกสัมผัสในบริเวณพื้นที่ส่วนตัว คือ ปาก หน้าอก อวัยวะเพศ ก้น และต้นขา ซึ่งตึกตาเป็นตัวแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) ที่จะช่วยกระตุ้นให้เด็กมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ และปฏิบัติตามโดยหลีกเลี่ยงประโยคต่าง ๆ จากนั้นฝังเครื่องอัดเสียงเข้าในตัวตึกตา

“จุดเด่นของสื่อ SYN-GO คือ เป็นสื่อที่ใคร ๆ ก็ใช้ได้ โดยไม่ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญ ไม่ว่าจะป่แม่ ผู้ปกครองหรือคุณครู และผู้ใช้สื่อ ใช้ระยะเวลาในการสอนเด็ก ประมาณ 2 ชั่วโมง หลังจากนั้นเด็ก ๆ สามารถอ่านได้เอง” คุณอรริสา กล่าว

ผลงานชิ้นนี้ได้ถูกนำไปใช้เป็นสื่อการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร พบว่า ทำให้เด็กเข้าใจมากขึ้น เด็กสามารถแยกแยะออกว่า ตรงไหนในร่างกายของเขาที่ไม่ควรให้คนอื่นจับ หรือสถานการณ์แบบไหนที่อันตรายต่อตัวเด็กเอง เช่นเดียวกับผู้ปกครองที่พบว่าลูกหลานของตนเอง สามารถเล่าเรื่องราวที่คุณครูสอนได้อย่างแม่นยำ

คุณอรริสา คาดหวังว่า ตึกตาพูดได้ หรือ สื่อ SYN-GO จะช่วยให้เด็กมีความรู้ที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การกระทำพฤติกรรมป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

โดยเป้าหมายสำคัญของงานวิจัยนี้ คือ “แม่จะมีเด็กแค่เพียงคนเดียวที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศหลังได้ใช้สื่อ SYN-GO ก็ถือว่างานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ”

ภาพ พานิชชาติ
napapornp@dailynews.co.th